

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za $\frac{1}{2}$ leta 50 lir, za $\frac{1}{4}$ leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 60 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

IZKLJUCNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE in Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, torek 4. maja 1943-XXI

Cena posamezni številki lir 0'80

Ob drugi obletnici 3. maja

Dne 3. maja 1941. je bil slovensko objavljen na predlog Dučega odlok Nj. Vel. Kralja in Cesarja o ustanovitvi avtonomne Ljubljanske pokrajine v okviru Kraljevine Italije. Z odkritoščnim veseljem je pozdravilo vse ljudstvo Ljubljanske pokrajine znameniti dekret Kralja in Cesarja, saj je z njim bil zagotovljen Ljubljanski pokrajini ne le nemoten razvoj, temveč tudi priznane vse pravice slovenskemu jeziku. Z znamenitim dekretom 3. maja je bil odklonjen vsak videz raznarodenja, delo režima pa je tudi v praksi dokazalo, da dalekovidna politika Duceja omogoča nemoten razvoj slovenske kulture.

Dekret 3. maja je dokument za Ljubljansko pokrajino, kateri daje

izredno stališče. Ljudstvo Ljubljanske pokrajine se velikega počesa 3. maja globoko zaveda, a je tudi iz vsega srca hvaležno Kralju in Duceju za naklonjenost, ki sta jo pokazala Ljubljanski pokrajini z izdajo odloka o ustanovitvi Ljubljanske pokrajine in pravica slovenskega jezika.

Za čuvanja posebnih pravic Ljubljanske pokrajine je bil postavljen Visoki komisar Eksc. Emilio Grazioli. Na tem mestu smo že neštetokrat opozorili na njegovo veliko delo v korist Ljubljanske pokrajine, na njegova neutrudljiva prizadevanja za dvig gospodarskega, kulturnega, socialnega in zdravstvenega razvoja naše pokrajine. Z vso hvaležnostjo se vse

naše ljudstvo spominja njegove vneme za razvoj naših kulturnih institucij in naših dobrodelnih zavodov. V teh dveh letih je Visoki komisar Emilio Grazioli več ko dokazal, da ima sreča za blagor in napredek Ljubljanske pokrajine in njenega prebivalstva. Hvaležnost prebivalstva pokrajine mu je zato za vselej zagotovljena.

V vojnih časih seveda ne moreti vse tako, kakor bi bilo želeli, ker vojna prinaša neizogibno številne in tudi občutne težave. Obžalovati pa je treba, da je naše prebivalstvo po krivdi nekaterih elementov mnogo trpelo tudi čisto po nepotrebnem. Upamo, da je sedaj pravo spoznanje že prodrlo in da nam bodo v bodoče te žalostne izkušnje prihranjene.

V tem pogledu se je postopalo s potrebnim preudarkom ter po pazljivem in zrelem razmotrivanju vprašanj, ki so se pojavila drugo za drugim. To je pomirilo vlagatelje in omogočilo zavodom in ustanovam nadaljnji obstoj.

Važna in tudi mednarodno pomembna življenjska vprašanja so bila ugodno rešena ali pa se rešujejo, kot n. pr. vprašanja zavarovalnih zavodov, ureditve dolgov in terjatev v inozemstvu, ureditve bivših jugoslovenskih državnih vrednostnih papirjev.

Po mojem mnenju bodo ta vprašanja v kratkem urejena in bo omogočeno po natančni ocenitvi pristopiti k dokončni bančni, zavarovalni in zadružni ureditvi pokrajine ter ukiniti še vedno obstoječe delne moratorije; to zlasti v interesu malih vlagateljev, tedaj manj premožnih slojev prebivalstva.

Smernice gospodarstva v pokrajini so bile objavljene ob priliki ustanovitve Pokrajinskega korporacijskega sveta. Zdi se mi potrebno, da jih v glavnih potezah znova poudarim, tako da bodo dobro znane vsem odgovornim organom.

a) Celotna vključitev gospodarstva italijanske Slovenije v državni okvir;

b) vsestransko povečanje poljedelske produkcije ter ureditev poljedelskih kultur. — Vsak, najmanjši košček zemlje se mora obdelati;

c) postopna izvedba melioracij po načrtu, ki se izvaja, s ciljem takojšnjega donosa;

d) zopetna vzpostavitev živinorejskega stanja; opozarjam, da bo v bližnji bodočnosti v pokrajini uvedeno umetno oplojanje goved in da bo ustanovljena posebna polizkusna postaja;

e) izkorisčanje gozdnega premoženja do skrajnih mej ohranitve; intenzifikacija pogozdovanja;

f) poenotenje ureditve in izkorisčanja obratujocih rudnikov ter geološka raziskovanja;

g) ureditev bančnih, zavarovalnih in zadružnih zavodov.

Jasno je, da bo izvedba zgoraj navedenih smernic koristila splošnemu gospodarskemu položaju pokrajine, katere naloga je, da ne bremenji državnih zalog, razen v kolikor sama ne bi mogla zadostno proizvajati.

Vključitev pokrajinskega gospodarstva v državni okvir ima kot posledico izenačenje plač in mezd ter življenjskih cen.

To je namen poslednjih odredb, ki so bile izdane za ukinitve ali znižanje pristojbin in davkov na najnajnejša živila ter poostritev nadzorstva nad točnim izvajanjem živilskih predpisov s posebnim ozirom na nedopustno zvišanje cen in na uničenje takozvane črnej državne.

Nadaljevalo se bo drakonsko zatiranje kršiteljev, ki jih je treba smatrati kot največje sovražnike manj premožnih slojev, ker one mogočajo pravično razdelitev živil v škodo revnejših slojev in korist ekkega kroga privilegirancev.

Vsi potrošniki morajo podpirati oblast pri pobiranju te nemoralne špekulacije.

V tem pogledu naj nihče ne dvomi, zlasti pa ne oni, ki so se pred kratkim vrnili v svoje domo-

Proslava II. obletnice

Govor Visokega komisarja

V lepo okrašeni dvorani vladne palače so se zbrali včeraj dopoldne najvišji zastopniki vojaških in civilnih oblasti, cerkve, naših kulturnih, gospodarskih in socialnih organizacij, da počaste 2. obletnico znamenitega 3. maja.

Vse navzočne je pozdravil Visoki komisar Eksc. Emilio Grazioli.

Uvodoma je naglasil, da je dal Kr. dekret o ustanovitvi Ljubljanske pokrajine slovenskemu prebivalstvu možnost širokega življenjskega razmaha, spoštujoč pri tem njegovo kulturo, jezik, navade in običaje.

Nato je vse navzočne povabil, da naslove najydanejši in najbolj goreč pozdrav Nj. Vel. Kralju in Cesaru ter Duceju ter da se spoštijo spomnijo vseh, ki so se junashko žrtvovali pri obrambi civilizacije. Posebej se je zahvalil italijanski vojski, ki je skrbela za varstvo prebivalstva.

Nato je podal Visoki komisar pregledno

Bilanc o delu režima za pokrajino.

Prehrana prebivalstva je bila, kakor sem pojasnil že lansko leto, predmet stalnega zanimanja vladne oblasti.

Če je ta problem v glavnem težak, zlasti v vojni, je predvsem v tej deželi takoj izgledal upravo kočljiv, kajti ob naši zasedbi so bile zaloge kar malenkostne, poniekod samo za nekaj dni, krajevna možnost pridobivanja najnajnejših živil pa je bila neznačna.

Fašistična vlada je v tem pogledu takoj plemenito priskočila na pomoč, saj je poslala že prve dni po zasedbi potrebnia živila. Jasno je, da bi bil slovenski narod brez te hitre pomoči prepusčen dobesedno gladu.

Zelimo Vam podati točne številke, koliko je bilo poslanega iz Kraljevine v to pokrajino do dne 30. aprila t. l.:

Mešana moka	290.358 stotov
Koruzna moka	84.304 "
Moka za testenine	9.160 "
Testenine	29.716 "
Riž	78.234 "
Sladkor	59.600 "
Milo	6.550 "
Olje	7.355 "
Slanina	2.991 "

Mast 508 ..

Surovo maslo 6.524 ..

Sir 4.676 ..

Kondenzirano mleko 350 ..

Krompir 34.025 ..

Marmelada 3.100 ..

e) železnice 51.600.000 — 41 milijonov 560.000.

Skupno: izvršeno: 82.810.913 lir — se bo izvršilo: 80.338.000 lir.

Tej pomembni številki je treba dodati še javna dela, ki jih je izvršil Visoki Komisariat iz naknadnih kreditov Fašistične vlade, in sicer:

izvršenih del itd. za 32.050.000 lir,

projektiranih in začetih del za 31.000.000 lir,

skupno: izvršenih del za 114 milijonov 650.000 lir,

projektiranih in začetih del za 111.338.000 lir.

Med izvršenimi deli in onimi, ki se bodo izvršila, zaslužijo posebno omembu dela, ki se tičejo glavnega mesta; dopolnitve in preuredbi Splošne bolnice, otroške bolnice in porodnišnice; izpopolnitve vsečiliških poslopij, polegonih predvidenih 3 milijonov za poslopje kemičnega oddelka tehnične fakultete; dovršitev javnega kopališča v Koleziji ter zgradbe Moderne umetnostne galerije.

V podeželju se je posebna pozornost polagala na vodovod, vodne naprave, melioracije in cestne preureditve.

Gospodarski položaj

Že lani, pa tudi ob ustanovitvi Pokrajinskega korporacijskega sveta sem poročal o načrtu za javna dela, ki je bil sestavljen ob začetku drugega leta obstoja pokrajine ter o tem, koliko je bilo tozadne že izvršenega.

Ceprav se ne morem spuščati v posameznosti, želim vendar podati oziroma ponoviti vam natančne tozadne številke.

Doslej izvršena dela, dela v načrtu ali pa v proučevanju, zagotovljena iz sredstev, ki jih je dala na razpolago fašistična vlada, so:

a) cestne regulacije: izvršeno:

19.877.914 lir — se bo izvršilo:

20.455.000 lir;

b) vodovodi, javna kopališča,

vodne naprave 6.423.000 — 9 milijonov 323.000;

c) zgradbe (vsečilišče, bolnica,

moderna umetnostna galerija)

4.900.000 — 19.000.000;

d) javna skupinska zaklonišča

za protiletalsko zaščito (—) —

10.000.000;

Ze pred enim letom sem očrtal izjemno gospodarsko stanje pokrajine ob zasedbi.

Pravočasno odrejeni ukrepi in dejansko zanimalje so že takoj preprečili polom, ki se je tedaj zdel neizbežen in so, zaradi miru in jasnosti, ki sta takoj nastopila, omogočili postopno delo za ureditev in vključitev pokrajine v okvir državnega gospodarstva.

V splošnem je industrijska dejavnost ostala krepka, trgovina zavodljiva, upoštevajoč seveda neizbežne vplive vojnega stanja; pojačilo se je gozdno gospodarstvo in nekoliko se je izboljšalo poljedelstvo.

Opozoriti je na znatno količino umetnih gnojil, ki so prispeila iz Kraljevine, ter na uvoz 9.334 stotov ovs.

V posebno kočljivem položaju so se znašli kreditni, zavarovalni in zadružni zavodi spričo dejstva, da je bil njihov delokrog nenadoma zmanjšan.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vracamo. — Račun pri poštni hranilnicu v Ljubljani št. 11.953.

Korporacijski sistem

Z ustanovitvijo Pokrajinskega korporacijskega sveta, ki je uradno pričel delovati dne 23. februarja t. l., je bil fašistični korporacijski sistem v celoti razširjen na pokrajino.

O doseženih rezultatih se je že večkrat govorilo. Da prizadeti sloji resnično cenijo ta sistem, dokazuje dejstvo, da stejejo sedanje nove sindikalne organizacije znano večje število članov, kakor so jih imeli razne strokovne organizacije, ki so delovale pred okupacijo.

Voditelji in odbori sestavljajo z največjo vnemo statute, varujejo pri tem uspešno svoje organizirane člane; delujejo v duhu uspešnega sodelovanja ter v korist pokrajinskega gospodarstva in višjih državnih interesi.

V okviru korporativne organizacije imajo proizvajalni sloji možnost zastopati ne samo posebne potrebe svojih kategorij, marveč tudi uspešno sodelujejo pri hitri in koristni rešitvi predloženih jim problemov.

Tudi pokrajinska združenja šol, javnih uradnikov, železničarjev, poštarjev in uslužbencev državnih industrijskih podjetij delujejo z vnemo in vidnim uspehi.

Visoki komisar je nato izčrpno poročal še o vsem, kar je bilo storjeno za zboljšanje zdravstvenega položaja v pokrajini, navedel je vse ukrepe za napredok socialnega skrbstva, javne prosvete in uprave, izpopolnitev upravnih služb ter podrobno navedel delo, ki ga je izvršila Nacionalna fašistična stranka

ve in katerih se bo goljufiva komunistična propaganda brez dvo- ma lotila.

Slovenske žene in možje! Fašistična Italija ima ne samo kot zmagovalka — temveč tudi zaradi vsega, kar je za Vas storila, sveto pravico, da zahteva od Vas ne le lojalnost in spoštovanje, marvec tudi popolno sodelovanje.

Fašistična Italija, ki se pripravlja, da vstopi v svoje četrti vojno leto z vsemi silami in z vsemi svojimi energijami, tesno zbrana okoli Nj. Vel. Kralja-Cesarja, okoli svojega Duce-ja, je z isto gotovostjo kot včeraj, odločena doseči, za ceno katere koli žrtve varno bodočnost svojega naroda, varnost evropske civilizacije ter zmago, ki je od Duceja postavljeni cilj.

Gospodje komisarji in župani občin!

Ko se vrnete na svoje domove, izročite moje prisrčne pozdrave in iskrene želje prebivalstvu, toda predvsem ohranite v svojih srcah in vcepite tudi v srca prebivalstvu vero v živo in delajoče dejstvo Fašistične Italije na tem ozemlju in v sigurnost njene zmage.

Katoliški, Imperijalni in Fašistični Rim je večen.

Ekselencie, tovariši, gospodje! Pozdrav Kralju! Pozdrav Duceju!

Govor Visokega komisarja so ponovno prekinila glasna odobranja navzočnih. Ob zaključku njevega govora so se vsi odzvali njegovemu pozivu k pozdravu Kralju in Cesarju ter Duceju.

Svojo zahvalo za vse veliko delo sta nato izrekla Zvezni tajnik Orlando Orlandini, v imenu vseh navzočnih pa župan general Rupnik.

*
Kdor je prečital govor Visokega komisarja, ta pač mora priznati, da je oblast storila izredno mnogo za blagor naše pokrajine. Zagotovila nam je nemoteno prehrano, skrbela za javna dela in zaposlitev ljudi, njena zasluga je, da so mogle vse naše kulturne in druge ustanove uspešno nadaljevati svoje delo. Bilanca o delu režima pa dokazuje tudi vso njeovo skrb za socialni napredok ljudstva in posebno socialno najšibkejši sloji so bili vedno deležni posebne pozornosti režima.

Zato pa smo tudi prepričani, da bo vse prebivalstvo pokrajine odgovorilo na apel Visokega komisarja vseskozi pozitivno in na način, ki bo v skladu z delom režima za korist in napredok Ljubljanske pokrajine.

Opozorilo

Z ozirom na naše opozorilo v Trg. listcu št. 34 glede uvoženega blaga v Ljubljansko pokrajino se opozarjajo vsi prizadeti, da odklonijo vplačilo 2% dohodninskega davka tudi vsem tukajnjim dobiteljem, posredovalcem itd., ki blago prejemajo iz Kraljevine in ga prodajajo v Ljubljanski pokrajini, zlasti trgovcem z živili.

Občni zbori

Banco di Commercio S. A. di Lubiana — Prometna banka d. d. v Ljubljani ima 20. redni občni zbor 19. maja ob 17. v sejni sobi zavoda, Stritarjeva ulica 2.

OKVIRJE

izdeluje specialist
Wolfova 4

KLEIN

E' INUTILE SOFFIRE
ZAKAJ BI TRPELI

Na drobno!

nic ali v kaki drugi obliki, da je blago odpeljano.

6. Inventari morajo biti sestavljeni v dveh izvodih in sicer za vezene tkanine in konfekcionirane izdelke ter za pletenine za novorojene na obrazcih I. M. T. A. 1, 2, 3, 4 in 5 (stari obrazci), za oblačila za novorojence (izvzemši pletenine pod postavko I tabela IV) pa na obrazcu I. M. T. A. 6 (nov obrazec). Obrazce razdeli Združenje trgovcev za Ljubljansko pokrajino. Oba izvoda inventarja morata biti izročena Pokrajinskemu svetu korporacij v Ljubljani do 10. maja 1943-XXI.

Original bo obdržal Pokrajinski svet korporacij sam, dočim bo kopijo vrnil prijavitelju, opremljeno z lastnim pečatom in datumom vročitve. Dodatne prijave (za blago, ki se nahaja na poti) morajo biti vročene Pokrajinskemu svetu korporacij do 10. junija 1943-XXI.

Namembne tvrdke naj navedejo v zgoraj označeni dodatni prijavi kot blago, ki se nahaja pri tretjih osebah, ki nimajo dolžnosti, da ga prijavijo, tudi blago, ki je o polnoči dne 30. aprila 1943 na poti, pa do 31. maja 1943 še ne pride v njihovo posest, glede katerega pa so prejeli od prevoznih tvrdk sporočilo v obliki računa, vročil-

Prijava pomožnega osebja

(posebno gostilničarskih sinov in hčera) pristojnemu združenju:

Na ponovna vprašanja v pisarni Združenja sporočamo, da morajo vsi gostinski podjetniki prijaviti vse svoje uslužbence združenju v svrhu vpisa v register pomožnega osebja. Sporočiti morajo takoj ev. spremembo ob vstopu ali izstopu katerega koli uslužbenca. Posebno opozarjam, da mora biti vsak sluzbeno razmerje vpisano v delovni knjižici uslužbenca, kar pa mora pristojno združenje potrditi z žigom in podpisom. Samo oni vpisi v delovnih knjižicah imajo polno veljavo, ki so na ta način odobreni.

Istočasno opozarjam, da mora vsak gostinski podjetnik, ki je prijavil sin ali hčer združenju kot nastakarja, vajenca ali praktikanta, prijaviti istega v zavarovanje pri Zavodu za socialno zavarovanje Ljubljanske pokrajine. Prav tako morajo gostinski podjetniki svoje sinove ali hčerke, ki so zaposleni v njih obratih, združenju zaradi vpisa v register pomožnega osebja. Samo na podlagi vpisa v ta register, poleg dejanskega izvrševanja prakse ali službe, bosta mogla sin ali hčer dobiti potrebno kvalifikacijo za samostojno izvrševanje gostinskega obreta. Vsak prosilec za dovoljilo za gostinski obrat mora dokazati 4 letno zaposlitev pri neposredni postrežbi gostov, kar dokaže prav s tem, da je bil pravočasno pr

vilno vpisan v register pomožnega osebja.

Prosilec, ki ne more podati tega dokaza usposobljenosti, mora zaposlati za spregled rednega dokaže o usposobljenosti Vis. komisariat odd. VIII. Pristojno združenje in Pokrajinski korporacijski urad ne moreta izdati potrdila o kvalifikaciji nikomur, ki ni bil pravočasno vpisan v register združenja, če tudi je združenju znano, da je bil prosilec kot domači sin ali hčer skozi dolgo dobo let zaposlen v gostinskem obratu.

Istočasno opozarjam, da mora vsak gostinski podjetnik, ki je prijavil sin ali hčer združenju kot nastakarja, vajenca ali praktikanta, prijaviti istega v zavarovanje pri Zavodu za socialno zavarovanje Ljubljanske pokrajine. Prav tako oni, ki je sprejel kogar koli v jenjško razmerje, dasi ne dobiva nobene plače oz. prejemkov. Po § 3. zakona o zavarovanju delavcev so zavezani zavarovanju vsi, ki na temelju katerega koli naslova dajejo svojo telesno ali umsko moč v najem, torej tudi praktikanti, volonterji, vajenci, itd., ki sicer ne dobivajo nobene plače.

Trgovinski register

Spremembe in dodatki:

R. Miklave »Pri škofu«, Ljubljana. Izbiše se zaradi izstopa javni družbenik Šmid Andrej.

Il mio bambino è a letto con l'influenza...
Moj otrok je zbolel za influenco...

In vendita in tutte le farmacie
Dobi se v vsaki tekmari

Tako zvane oblike influenze obsegajo, poleg resnične influenze, še množico zimskih obolenj, kakor so kašelj, mrzelice, vnetja grla in sapnika, bronhitis.

Proti vsem boleznim prehlada Vam pomaga

RODINA
Contro il raffreddore e le forme influenzali
Zoper prehlad in oblike influenc

DARMOL
nejboljša odvajalno sredstvo

Schneider & Verovšek
trgovina z železnino
Ljubljana

Na debelo!

že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke, itd. Škrabi in svetlolika srajce ovratnike in manete. Pere, suhi, monga in lika domače perilo tovarna JOS. REICH Poljanski nasip 4-6. Selenburgova 2 Telefon št. 22-72.